KLINIKA DOKTOR 24 d.o.o. | T: 0820 08240 | E: narocanje@doktor24.si | www.doktor24.si

Izrez benigne ali maligne kožne spremembe

Pojasnila, priprava in potek posega

Spoštovani,

radi bi vas seznanili o kirurškem posegu - izrezu kožne spremembe. Prosimo vas, da te informacije pozorno preberete. Z upoštevanjem navodil boste pripomogli k hitrejšemu celjenju, lepšemu estetskemu videzu in manjšemu tveganju za zaplete. Za dodatna pojasnila se obrnite tudi na izvajalca posega.

Spremembe na koži se lahko kažejo kot izrastek, zatrdlina, razjeda ali pigmentiran madež. Lahko gre za benigno - nerakavo spremembo, kot so npr. znamenja - melanocitni nevusi, seboroične keratoze, fibromi, lipomi, ateromi - epidermoidne ciste ali pa za maligno - rakavo tvorbo, kot so bazalnocelični in ploščatocelični karcinom ter melanom. Ker zgolj s pregledom pogosto ni mogoče zanesljivo ločiti med nenevarnimi - benignimi in nevarnimi spremembami, je izrez najbolj zanesljiv način postavitve diagnoze in hkrati tudi zdravljenje.

Cilj posega je odstraniti sumljivo ali motečo spremembo na koži in hkrati pridobiti tkivo za histološko preiskavo (mikroskopski pregled), če je to treba. Ta preiskava potrdi, za kakšno spremembo gre in ali je bila popolnoma odstranjena.

Izrez kožne spremembe je majhen in varen kirurški poseg, resni zapleti so redki. Med manjše, pogostejše zaplete sodi krvavitev, modrica ali hematom (običajno so blagi in hitro minejo), rdečina, oteklina ali občutljivost na mestu izreza (to je normalen del celjenja), okužba rane (redka, kaže se z bolečino, toploto in izcedkom, zdravi se z antibiotiki), razprtje rane ob popustitvi šivov, zlasti če je rana na mestu, ki se veliko premika. Vsaka operacija pusti brazgotino, ki je ponavadi daljša od tumorja, večinoma je tanka in svetla. Kakšna bo brazgotina, je odvisno predvsem od kože posameznika ter od mesta operacije in ne toliko od šivalne tehnike in šivalnega materiala. Brazgotina je v začetnih mesecih trda in rdeča, v letu dni pa postopoma postane mehkejša in svetlejša od okoliške kože. Predvsem nad prsnico, na ramenih in hrbtu lahko nastanejo estetsko manj sprejemljive brazgotine. Redko so brazgotine hipertrofične ali keloidne, kar pomeni, da se širijo preko mesta osnovne rane in jih običajno ni možno odstraniti. Redkejši zapleti so alergijska reakcija na anestetik ali obliž. Odvisno od področja, velikosti in globine tumorja je možna poškodba v bližini ležečih struktur, na primer žil, mišic, tetiv in živcev. Če je sprememba blizu manjše ali večje živčne veje, lahko pride do začasne ali redkeje trajne motnje občutka (zmanjšana ali povečana občutljivost, kronična nevralgična bolečina, nevrinom idr.) ali gibanja na manjšem delu kože. Lahko pride tudi do ponovitve tumorja, če ni bil izrezan v celoti.

Potek posega

Operativni izrez poteka **ambulantno, v lokalni infiltrativni anesteziji**, kar pomeni, da ste med posegom budni, območje okoli spremembe pa je omrtvičeno. Mesto posega po potrebi obrijemo, razkužimo, nato zdravnik vbrizga lokalni anestetik, ki kožo omrtviči. To pomeni, da ne boste čutili bolečine, še vedno pa boste lahko čutili dotik ali pritisk. Spremembo zdravnik izreže s kirurškim skalpelom skupaj z delom zdrave kože. Včasih lahko za odstranitev kožne spremembe uporabi radiofrekvenčno zanko ali laser. Krvavitev se po potrebi zaustavi z uporabo elektrokavterja, s katerim se koagulira manjše žilice. Rana se nato zapre s šivi in sterilno pokrije. V nekaterih primerih šivanje ni potrebno, rano le sterilno prekrijemo in pustimo, da se zaceli sama. V primeru velikih tumorjev lahko po odstranitvi ostane večja vrzel, ki je ni možno zapreti z neposrednim šivom. V takih primerih je za kritje vrzeli potreben premik tkiv iz sosednjih področij s pomočjo različnih režnjev ali pa uporaba prostih kožnih presadkov. Oba načina pomenita dodatno področje brazgotin.
Poseg traja običajno od 15 do 45 minut, odvisno od velikosti in mesta kožne spremembe. Po posegu lahko takoj odidete domov.

Navodila pred posegom

Na dan posega ne mažite mesta posega z losjoni ali kremami, oblecite udobna, ohlapna oblačila, pojejte lahek obrok in vzemite zdravila, ki jih redno jemljete, razen če vam zdravnik svetuje drugače. **Če jemljete zdravila, ki vplivajo na strjevanje krvi** (npr. Aspirin, Plavix, Marevan, Xarelto, Eliquis, Pradaxo), to še pred predvidenim posegom obvezno povejte zdravniku, ki bo presodil, ali jih je treba začasno prekiniti in ali je potrebno nadomestno zdravljenje. Če ste alergični na katerokoli zdravilo ali anestetik, to prav tako povejte pred posegom.

Navodila po posegu

Nekaj ur po operaciji, ko bo popustilo delovanje lokalnega anestetika, boste čutili blago bolečino na mestu operacije. Večinoma bolečina preneha naslednji dan. Če bo moteča, lahko vzamete paracetamol (npr. Lekadol, Daleron). Če se po operaciji pojavi krvavitev, močno pritisnite na rano za 15 do 20 minut. Če vam krvavitve s tem ne uspe zaustaviti, obiščite izbranega ali urgentnega zdravnika.

Rano pustite prekrito z obližem, ki mora ostati suh, zato je ne namakajte v vodi (kopel, bazen). Če se obliž umaže ali zmoči med prhanjem, ga zamenjajte z novim. Če smo rano prelepili z lepilnimi trakovi (npr. Steri-Strip), naj ostanejo na rani do odstranitve šivov. Izogibajte se fizičnim naporom in raztezanju kože na mestu rane, da se ne razpre. Šivov ne odstranjujte sami. Zdravnik vam bo povedal, kdaj jih je treba odstraniti. Običajno se odstranijo po 7 do 14 dneh odvisno od mesta posega in hitrosti celjenja. Pri nekaterih tehnikah šivanja jih pustimo tudi dlje časa.

Po odstranitvi šivov brazgotino nežno masirajte z mastno kremo ali kremo, ki je namenjena masaži brazgotin, večkrat na dan 10 minut, vsaj nekaj mesecev. Smiselna je tudi uporaba silikonskega gela ali obliža. V prvem letu brazgotino dobro ščitite pred soncem, z oblačili ali kremo z visokim zaščitnim faktorjem (SPF 50 +), saj to zmanjša tveganje za temnejšo pigmentacijo.

Če se pojavi močnejša bolečina, rdečina, gnojenje ali vročina, se oglasite v ambulanti izbranega zdravnika.

Če je bilo tkivo poslano na histološko preiskavo, vas bo zdravnik (običajno v 2 do 3 tednih) obvestil o izvidu in morebitnih nadaljnjih ukrepih. Pri izrezu malignega tumorja je včasih potrebno dodatno zdravljenje (npr. ponovni širši izrez - reekscizija, onkološki nadzor ali odstranitev bezgavk), o čemer vas bo natančno seznanil zdravnik po prejemu histološkega izvida.

KDR Pojasnila_derma_ izrez benigne ali maligne kožne spremembe_12.2025.indd